

הלכות פסח תפדהתפו

תיה

תפה דין מי שנשבע שלא לאכול מצה וכו' ג' סעיפים:

א מי שנשבע שלא לאכול מצה כליל פסח כופין אותו לאכול^א שאין השבועה חלה לבטל שום מצוה ממצוות התורה^ב שכבר מושבע ועומד הוא עליהם מהר סיני^ג.

ובין שאכל כליל פסח ובין שלא אכל^ד היו מלקין אותו^ה על שנשבע לבטל את המצוה דכיון שאי אפשר לו לבטלה שהרי כבר מושבע הוא לקיימה א"כ הרי זה כנשבע לעשות דבר שאי אפשר לעשותה כלל שלוקה משום שבועת שוא^ו כמו שנתבאר ביו"ד סימן רל"ו^ז:

ב במה דברים אמורים כשפירש ליל פסח בין שנשבע בלילה זה בין שנשבע קודם לכן אבל אם נשבע סתם שלא יאכל מצה^ח ולא הזכיר ליל פסח^ט מתוך שהחלה שבועתו על מצת הרשות הרינו שלא יאכל מצה קודם לילה זה ואחריה חלה גם כן על מצת מצוה שבלילה זה שהשבועה חלה לבטל את המצוה בשב ואל תעשה על ידי שכולל עמה בשבועה גם דבר הרשות^י.

וכל זה בשבועה (ונוסח לשון שבועה מן התורה או מדברי סופרים עיין ביורה דעה סי' רל"ז^{יא}) אבל אם נדר^{יב} שלא לאכול מצה כליל פסח כגון שאמר אכילה מצת מצוה עלי קונם^{יג} אסור לאכלו שהנדרים חלים על דבר מצוה כמו שנתבאר ביורה דעה סי' רט"ו^{יד} ומכל מקום כופין אותו להתיר נדרו על ידי שאלה וחרטה כמו שנתבאר ביורה דעה שם^{טו}:

ג נשבע שלא לשתות ד' כוסות כליל פסח^{טז} או שלא לאכול בו מרור^{יז} בזמן הזה שהוא מדברי סופרים^{יח} או שלא לאכול מצה כליל שני חלה שבועתו שהשבועה חלה לבטל מצות מדברי סופרים בשב ואל תעשה^{יט} ומכל מקום ראוי להתיר שבועתו על ידי שאלה וחרטה ולקיים המצוה^כ אף אם כלל עמה בשבועה גם דבר הרשות^{כא}:

תפו דין שיעור כוית וכו' ב' סעיפים:

א כוית האמור^ב בכל מקום^ג אינו לא קטן ולא גדול אלא בינוני וזה זית הנקרא אגורי^ד ששמנו אגור בתוכו^ה.

-
- א** ירושלמי שבועת פ"ג ח"ה. מור ושועי.
 - ב** תשובה נדרים טז, סוע"א. ר"ן פסחים (כג, ב) ד"ה ירושלמי. לבוש. מ"א סק"ב.
 - ג** רש"י נדרים מז, ב ד"ה אבל. לבוש.
 - ד** פ"ה.
 - ה** ירושלמי שם. מור ושועי.
 - ו** משנה שבועות כג, א. לבוש. מ"א שם.
 - ז** סימן זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה מור ושועי שם פ"ה.
 - ח** ירושלמי שם. מור ושועי.
 - ט** ראה תוס' שבועות כד, א ד"ה אלא הן.
 - י** ר"ן פסחים שם. לבוש. מ"ז ופ"א סק"א. וראה תוס' שם.
 - יא** סימן זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה מור ושועי שם.
 - יב** תשובה שם נדרים מז, סוע"א. מ"א סק"ב.
 - יג** ראה מ"א שם. וראה גם ר"ן שם (מז, ב) ד"ה הא בשם תוס'. ש"ך י"ד סי' רטו סק"ג.
 - יד** סימן זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה מור ושועי שם.
-
- סימן תפז**
- א** תשובה כלים פ"ז מ"ה.
 - ב** רש"י ברכות לג, א ד"ה כוית. (לענין שיעור כל אכילות) רמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ד ה"א (כל אימורי מאכלות).
 - ג** משנה שם.
 - ד** גמרא ברכות שם.